

aftaler. I pressemeddelelsen (<http://venstre.dk/viewPage.php?id=1287>) hedder det bl.a.:

»Kollektive overenskomster skal ikke længere kunne spænde ben for folks ønske om at arbejde på deltid. Venstre ønsker et opgør med et formynderisk system, hvor folk skal stå med hatten i hånden og bede om dispensation fra overenskomsten. « Videre udtaler Jens Vibjerg:

»Derfor vil Venstre ved lov sikre, at kollektive overenskomster ikke kan stille sig i vejen for den enkelte lønmodtagers adgang til at arbejde på deltid. (...) i alt 10 til 12 pct. af hele arbejdsstyrken skal simpelthen arbejde på fuld tid – uanset det passer ind i privatlivet eller ej. Sådan siger overenskomsterne.

For mange familier er de stive og bureaukratiske regler et stort problem. En intern undersøgelse fra SiD har vist, at hvert femte medlem gerne vil gå ned i både arbejdstid og løn for at få mere tid hjemme. Det synes Venstre, de skal have lov til,« slutter Jens Vibjerg af. Selv efter VK-regeringens tiltrædelse har Venstres Eva Kjer Hansens udsendt en pressemeddelelse under overskriften »Ret til deltid« (<http://venstre.dk/viewPage.php?id=1146>).

Lovforslaget lever på ingen måde op til løftet om, at arbejdstagerne fremover kan få lov til at gå på deltid. Der er i lovforslaget ingen ret til deltid for den enkelte, men alene en adgang for såvel arbejdsgiveren som lønmodtageren til at foreslå og indgå en aftale om deltid uden for overenskomsten og lokalaftaler, der gælder på den enkelte arbejdsplads. Af beskæftigelsesministerens svar på spørgsmål fra udvalget skabes også det indtryk, at sådanne aftaler kun kan være frivillige, og at der er gensidig vetoret. Med den gensidige vetoret erstattes eventuelle begrænsninger i overenskomsterne nu med eventuel modstand fra arbejdsgiverside. Dermed er den ret, der tilsyneladende blev stillet i udsigt, illusorisk.

I det øjeblik den enkelte lønmodtagers beskyttelse løftes ud af overenskomsterne, bliver arbejdsgiveren den stærkeste part, og lovforslaget vil – uanset lovforslagets beskyttelse af lønmodtageren – kunne bruges til at gennemtvinge deltid imod den enkelte lønmodtagers ønske og med den konsekvens, at lønnen tilsvarende ned sættes. Dette problem forstærkes af, at lovforslaget ikke indeholder den stærkeste mulige juridiske beskyttelse af lønmodtageren.

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget opfatter lovforslaget som et markant lovindgreb, der vil ulovliggøre en meget bred og varieret vifte af lønmodtagerbeskyttelsesbestemmelser i en meget stor del af de gældende overenskomster, aftaler, lokalaftaler, vedtagne personalepolitiske retningslinjer, kutymer m.v., som fagbevægelse og tillidsrepræsentanter har fået gennemført, fordi arbejdsgivernes ønsker om og krav til fleksibilitet ofte er helt andre end den fleksibilitet lønmodtagerne ønsker.

Arbejdsgivere kan f.eks. ønske deltidsansatte, der kan arbejde i særlige spidsbelastninger i produktionen på bestemte dage eller tider af døgnet eller på tidspunkter, hvor arbejdsgiveren har særlige behov. Lønmodtagerne kan ønske at fordele arbejdsindsatsen efter særlig spidsbelastning i familien på bestemte dage eller tider af døgnet eller på tidspunkter, der er afpasset efter de tidspunkter, hvor lønmodtageren har særlige behov for at holde fri. Arbejdsgivere kan ønske deltidsansatte, fordi de typisk kan sættes til overarbejde til samme honorering som ved planlagt arbejde, mens lønmodtagerne har et ønske om, at overarbejde honoreres bedre end normalt arbejde. Arbejdsgivere kan have en interesse i deltidsansættelser, hvor de så bedre kan skrue arbejdstempoet op, mens lønmodtagerne kan have interesse i at forbeholde deltidsjobs til de medarbejdere, der har brug for mindre belastning og lave tempo.

Ofte har medarbejdere og faglige tillidsfolk måttet prioritere disse krav over andet (løn m.v.) for at få dem igennem – netop fordi mange arbejdsgivere ser en interesse i at undgå sådanne rammer og beskyttelsesbestemmelser. Det er disse prioriterede og måske dyrt betalte aftaler, som lovforslaget vil ulovliggøre, for så vidt angår allerede etablerede ansættelsesforhold. Dette er et ensidigt indgreb i den aftalte balance, som indeholdes i alle aftaler, og som vil undergrave allerede indgåede aftalers legitimitet hos lønmodtagerparten.

Vurderes lovforslaget uden hensyn til, at det er et indgreb i overenskomster m.v. og den beskyttelse af lønmodtagerne, disse indeholder, er lovforslaget yderst mangelfuldt i forhold til de intentioner, der er med lovforslaget.

Der er i lovforslaget ingen ret til at vende tilbage til fuldtid, når behovet for deltid er overstået.